

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENEK

Cene inseratov:

Enostolpna petitna vrsta
mal oglas po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglas nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 5.— in 4.—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniš
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštšina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništvu telefon 50, upravnitva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inzerate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Velik govor dr. Žerjava.

Včeraj je »Jutro« objavilo dolgo po-
slanico na naslov vseh demokratskih or-
ganizacij v Sloveniji z namenom, da opra-
viči oziroma utemelji nenadni odpad vodi-
teljev JDS v Sloveniji od »velike, državot-
vorne in vso državo od Triglava do Var-
darja obsegajoče demokratske stranke« v
Belgradu.

Poslanica sama ne pove nič novega,
ampak premlevala stare demokratske otro-
be. Nad vse zanimiva pa je zgodovina in
postanek te poslanice.

Komaj se je bilo namreč v Ljubljani
in v Mariboru razvedelo, da je Pribečević
se poslanecem Reiserjem vred uskočil iz
glavnega demokratskega tabora v »samo-
stojne« demokrate, recte: Pašičeve radi-
kale, so vsi poštenji demokrate v Slove-
niji neverjetno zmajevali z glavami nad to-
liko nedoslednostjo in so se naravnost
zgražali nad neverjetno farbarijo svojega
vodilnega časopisa, ki jim je venomer za-
trjevalo, da je demokratski klub v Bel-
gradu jedro in srce vse opozicije proti Pa-
šiču. Ogorčenje v vrstah vseh poštenih
demokratov v Sloveniji, ki vendar še po-
znajo pojem mož-besede, ni ostalo pri-
krito vodstvom JDS v Ljubljani in v Ma-
riboru. Začel je peti telefon in rezultat
tega petja je bil, da sta sklenila prirediti
načelnika oblastnih (oblastnih v slo-
venskem pomenu besede, op. ur.) de-
mokratskih organizacij v Ljubljani zaupen
sestane, na katerem bi se dogovarjala,
kako odkloniti pretečo nevarnost.

Zaupni sestanek se je vršil pretekli
teden v ljubljanski kazini. Sestanka sta se
udeležila predsednika oblastnih (glej zgo-
raj) demokratskih organizacij gg. dr. Žer-
jav in dr. Lipold, g. Adolf Ribnikar je za-
stopal »Jutro« in »Aloma-Company«, gg.
tajnika pa sta vestno pisala in beležila
velevažne izjave in govore na tem sestan-
ku. Dr. Kukovec iz Maribora se sestanka
ni udeležil, ker ne velja več kot »po-
verljive«.

Ob 4. uri popoldne je otvoril sestanek
dr. Žerjav z nagovorom, ki je imel ali mo-
ral imeti sledečo vsebino:

Gospodje! Sestali smo se, da se po-
svetujemo o zelo kritičnem položaju, v
katerem se nahaja sveta demokratska
stvar. Kakor je Vam znano, nam ljudje na
deželi ne verjamejo več. Verjeli nam sicer
niso nikoli nič, ampak danes je položaj
brezupen, naravnost brezupen! Mi smo
delali za narod kot črna živina. Kot mla-
deniči smo se za narod navduševali, kot
možje smo za narod zborovali, politizirali,
zabavljali, prirejali veselice za veselico,
snovali visokoleteče načrte, toda zapeljani
narod nam tega dela ni priznal, ker nismo
zanj nikoli nič naredili, čeprav smo, gos-
podje, vedno in vedno za narod delali.
Le majhna in skromna peščica ljudi nam
še verjame, toda še ta nam utegne odpa-
sti, kar lahko slišite govoriti vsak na svoja
ušesa, kjerkoli hočete. (Ribnikar: Sra-
mota!)

Gospodje, jaz smatram za potrebno,
da tu nekaj naredimo! Vi vsi veste, da
velja ves naš boj v prvi vrsti in edinole
klerikalcem. Ti ljudje sicer za narod niso
nikoli delali, pa vendar jim ljudstvo za-
upa in jih voli, ker so za ljudstvo res mno-
go naredili. Ljudstvo vidi ceste, vidi mo-
stove, vidi zadrage. To so naredili kleri-
kalci za ljudstvo, mi smo pa delali za na-
rod, kar pomeni za sebe, kot vam je
znano. Ker pa je danes napočila tista ne-
srečna doba, v kateri odločuje ljudstvo in
ne mi, moramo poseči po drugačnih sred-
stvih kot prej, da bomo zavladali mi na d
ljudstvu.

Ljudskega zaupanja si ne moremo pri-
boriti. Kdor ni nič naredil, čeprav je delal,
mu ta banda ne verjame in ne zaupa.
Zato moramo poskusiti dobiti vladno nad
Slovenijo v svoje roke s pomočjo ce-
ntrale.

V centrali vladajo danes Srbi, še po-
sebnost pa vlada Pašić. On ima v rokah vso
moč nad celo državo, torej tudi nad Slo-
venijo. Moč nad Slovenijo nam more dati
le Pašić in državna centrala v Belgradu.
Zato smo mi, kakor veste, že od nekdanj
navdušeni centralisti. Prav po-
sebnost pa moramo biti centralisti danes,
ko se nam nudi naravnost krasna prilož-

nost, da izročimo vladno nad Slovenijo za
vse večne čase belgrajski centrali, ki nas
bo za to uslugo, ki na s prav nič ne stane,
bogato obdarila s tem, da poveri vladno
nad Slovenijo enemu izmed nas. Mi mo-
ramo vladati nad ljudstvom, kakor sem
ravnokar rekel, in ne z ljudstvom. To je
sicer grdo, jaz to drage volje priznam, če
se mora človek opirati na tujo pomoč,
ker je sam prešibek, toda tolaži me misel,
da se tudi hromi ljudje poslužujejo palic
in bergelj, če jim lastne noge odpovedo.

Javno tega seveda ne smemo in ne
moremo povedati, zakaj smo centralisti,
ker bi nas ljudje pobili, kakor to tudi za-
služimo.

Zato mislim, da bo najbolje, če za be-
daste ljudi tam zunaj povemo, da smo ce-
ntralisti zato, ker visoko spoštujemo idejo
narodnega in državnega edinstva. Mi sicer
vsi prav dobro vemo, da je to navadna
laž, vsaj so nedavno vrli naši dalmatinski
somišljeniki sami predlagali, naj se ime-
nuje posebna komisija za izenačenje hr-
vatskega jezika s srbskim, kar vendar ne
pomeni narodnega edinstva, in ta komisija
je predlagala tudi, da se slovenščina od
izenačenja sploh izvzame, kar še manj diši
po narodnem edinstvu. Toda kaj hočemo?
Ali naj ljudem povemo resnico, zakaj
smo centralisti, kakor sem pravkar po-
vedal? Da nas bodo kamenjali? (Ribnikar:
O jejj!) Zato smatram, da je mnogo bolj
politično, če rečemo, da smo neustrašni
borci za narodno in državno edinstvo, ka-
kor pa če bi odkrito in pošteno povedali,
da smo centralisti zato, ker se nam gre
za oblast in za moč in za denar, do
česar pa ne moremo priti drugače kot s
tujo pomočjo, ker smo sami prezaniči.

Da dosežemo svoj cilj v Belgradu tem
sigurnejše, pa moramo Belgradu tudi zve-
sto služiti. Služili pa bomo Belgradu naj-
bolj, kolikor je meni znano, če proglasha-
mo vztrajno in dosledno vse, kar še slo-
vensko misli in čuti, in vse avtonomiste
in federaliste za protidržavne ele-
mente in separatiste. Jaz se sicer
tega zavedam, da govorim neresnico, am-
pak mi moramo tako govoriti, da bo
Belgrad slišal to naše govor-
jenje. Vsak jurist danes ve, da so raz-
lične države na svetu, ki imajo federali-
stično ustavo, in so vendar zelo močne.
To je že res. Toda v Belgradu tega ne
marajo slišati, ker oni hočejo vladati nad
celo državo. Kdor pa hoče vladati vsaj
nad enim koščkom države, mora govoriti
kakor Belgrad svira in to moramo mi, si-
cer ne bo vlade, ne bo moči in ne bo de-
narja!

Ko je dr. Žerjav končal, so gospodje
steknili svoje glave skupaj in dolgo ugi-
bali in kuhali. Po dolgem razmišljanju so
sklenili izdati na svoje demokrate mani-
fest, v katerem je vse to povedano, kar
je s čisto drugimi besedami in v čisto dru-
gačnem tonu povedal na zaupnem sestan-
ku g. dr. Žerjav.

Uspehi uskokov.**1. OPEHARJENI URADNIKI.**

Belgrad, 3. aprila. (Izv.) Nova vlada
pripravlja uradnikom novo neprijetno raz-
očaranje. Finančni minister je v ministr-
skem svetu stavil predlog, da se uradni-
kom ne izplača plača po novem zakonu
do časa, dokler se on ne bo izjavil, da mu
kom ne izplača plača po novem zakonu
Glasom informacij, ki jih je dal zaintere-
sanim uradniškim korporacijam, urad-
niki ne bodo niti maja, niti junija dobili
novih plač, temveč kakor dosedaj.

2. ZA LASTNE ŽEPE.

Belgrad, 3. aprila. (Izv.) Nova vlada
je na eni zadnjih sej razpravljala o zahte-
vah, ki jih je stavil ob vstopu v radikalno
vlado Pribečević. Gre predvsem za mate-
rirelne zahteve. Med njimi je zahteva Hrv.
gospodarskega društva, ki je dolžno Na-
rodni banki 28 milj. Din. Ob priliki poga-
janj je stavil kot pogoj zahtevo, da se od-
plačilo tega dolga podaljša na najmanj dva-
krat tolik rok, kakor ga imajo ostali dolž-
niki. Ta zahteva je bila sprejeta.

Pridobivajte novih naročnikov!

**Nastas Petrović in Ljuba Jovanović proti odgo-
ditvi skupščine.**

PETROVIČEVA OBSODBA PAŠIČEVE TAKTIKE. PAŠIĆ IN PRIBIČEVIĆ ZA OD-
GODITEV. — RAZDVOJENOST MED MINISTRI.

Belgrad, 3. aprila. (Izv.) G. Nastas
Petrović je dal danes časnikarjem sle-
dečo izjavo:

Član sem radikalne stranke in zato ne
morem govoriti o izhodu iz krize, kajti mo-
je mišljenje gotovo ne bi bilo v soglasju z
mišljenjem vodstva stranke. Kar se tiče
specialno verifikacije Radičevih mandatov,
je moje mnenje jasno in odrejeno. Mandati
se morajo verifikirati, kajti to je temeljni
parlamentarni princip. Meni se očitja, da se
ne pokoravam strankarski disciplini. Vsa-
ka disciplina mora imeti svoje meje, pa tu-
di strankarska. Jaz sem pripravljen, da se
pokorim sklepom kluba. Ali v tako važnem
vprašanju kluba niso nič vprašali. Sma-
tram, da se tako ne bi smelo delati. Vzemite
tale slučaj: Sklenjena je bila koalicijska
z g. Svetozarjem Pribečevićem, ki smo ga do
včeraj anatimizirali. Klub je bil postavljen
pred gotovo dejstvo. Na mojo intervencijo
je bil sklican samo odbor kluba. Tu sem
povedal, kar mislim. Niti en član v odboru
ni repliciral na moje mišljenje.

Na vprašanje: »Mislite, da imate v klub-
u kaj pristašev?« je odgovoril Petrović:
»Popolnoma naravno, da jih imam!« —
»Mnogo?« — »Ne vem! Meni je vseeno. Jaz
nikdar nisem lovil pristašev za svoje pre-
pričanje. Pri meni igra glavno vlogo pre-
pričanje, ne pa kakšni osebni nagibi!« —
»Ali se bo sklicala skupščina samo za ve-
rifikacijo mandatov?« — »Popolnoma raz-

umljivo, da se mora sklicati. Vendar žu-
jem, da se skupščinske seje nameravajo
odgoditi. To bi za radikale značilo diskre-
ditiranje celokupne njihove politike.« —
»Govori se, da bo džemijet pomagal vladi?«
— »V kolikor jaz poznam džemijet in nje-
gove poslance, v to ne verjamem. Vsaj kar
se tiče onih 10 poslancev, sem prepričan,
da ne bodo vlade podpirali.«

Belgrad, 3. aprila. (Izv.) Tekom da-
našnjega dne so radikali pričeli širiti vest,
da bo skupščina odgodena do 15. maja. V
tej zadevi je podpredsednik narodne skup-
ščine Dragović poslal na predsedni-
štvo vlade dopis, v katerem prosi za od-
goditev do 15. maja, ker 7. aprila prične
muslimanski ramazan, nato nastopijo ka-
toliški in pravoslavni velikonočni prazniki
in za njimi muslimanski bajram. V tej za-
devi je danes razpravljala vlada, vendar
ni prišla do končnega sklepa, ker vlada
velika razdvojenost med ministri. Danes
popoldne je bil pri Pašiču Ljuba Jova-
nović, ki je protestiral, da bi se skup-
ščinske seje odgodile. Zahteval je,
naj bi se prihodnja seja vršila
v roku, ki je predpisan po po-
slovniku in po zakonu. Očividno
hoče Pašić in Pribečević odgoditi seje
za mesec dni, da bi pridobila časa za iz-
vršitev raznih transakcij in podkupovanj,
če se ne bi morebiti posrečilo pridobiti
še nekaj poslancev.

Radikalni posredovalec dr. Peleš o položaju.

AVDIENCA DR. PELEŠA PRI KRALJU. — NJEGOVA IZJAVA NAŠEMU PORO-
ČEVALCU. — LEKCIJA PAŠIČEVIM RADIKALOM.

Belgrad, 3. aprila. (Izv.) Nedavno smo
ugotovili, da je bivši minister za socialno
politiko g. dr. Dušan Peleš skrajno ne-
zadovoljen in da je pričel akcije za nov
položaj, a režimski listi so nas takoj de-
mantirali. Danes od 5 do 6 je bil dr. Peleš
v avdienci pri kralju. Po tej avdienci se
je vaš dopisnik dve uri razgovarjal z g. mi-
nistrom, ki mu je tekom razgovora podal
približno sledečo sliko položaja:

Bil sem pri kralju in mu obrazložil
svoje stališče in svoje poglede na politične
razmere in na današnji položaj. Bil sem
in sem za sporazum s Hrvati in smatram,
da se sodelovanje z njimi ne sme odbijati.
Hrvati se sedaj nahajajo v Belgradu. Z
njihovim prihodom se je položaj zelo po-
ostril in je današnji položaj nevzdržljiv.
Strasti so prevelike in bojevitost na vseh
straneih prehuda in zato smatram, da bi
bila odločitev sej s tega vidika dobra, ker
bi se strasti malo polegile in bi poedine
stranke postale bolj dostopne za razgovor
in pogajanja za nov položaj, ki je neizbe-
žen in mora nastopiti. Ta odgoditev skup-
ščinskih sej bi sicer z ozirom na verifika-
cijo napravila slab vtis, končno pa vendar
mora priti do verifikacije v skupščini. Si-
cer pa ima opozicija z 19 soglasno verifi-
ciranimi mandati HRSS sama večino, a ta
večina še ni prišla do udeleževanja, četudi
vlada pada v odborih. Nastop poslanca Pe-
trovića je s stališča strankarske discipline
neparlamentaren, posebno zato, ker tukaj
ni slučaj, da bi imela vlada v odboru veči-
no in sicer tako, da bi ji posamezni člani
vladne večine lahko dovoljevali ekstrava-
gance. Vendar pa je stališče g. Nastasa
Petrovića opraviljivo, ker je on imel
pred očmi interes države. Njegovo stališče
se zato za sedaj lahko kritizira, v novem
položaju bi pa koristil stranki in žel sploš-
no priznanje. Vlada bo na vsak način za-
htevala odgoditev skupščinskih sej, da dá
možnost razvoja in ustvaritvi novega polo-

žaja, da se razbistri nov zamišljeni izhod.

Nove volitve, na katere se na gotovih
straneih misli in tudi dela zanje, so po mo-
jem mnenju izključene in bi taka rešitev
krize ne bila dobra, ker bi se dosedanja
napetost povišala do najvišje stopnje in bi
nerazpoloženje naroda in nezadovoljnost
ljudstva postala tako velika, da bi bilo
težko še priti do ureditve razmer. Sedanji
volivni zakon, ki določa tajno glasovanje,
ne daje niti najmanjše garancije, da bi ka-
kršenkoli teror mogel delovati na končen
izid, in torej vladi ne daje garancij za
ugoden izid volitev. Že ob prejšnjih volit-
vah sem imel izkušnje, da so mnogi urad-
niki, ki jih je vlada kot svoje zaupnike
postavila na njih mesta, glasovali proti
vladi. Sprememba volivnega zakona v
prid vladi pa je danes nemogoča in da-
našnji čas ne dovoljuje tega, kajti nazaj se
ne more več. Radi tega smatram, da so
volitve najsikrajnejše sredstvo. Mislim, da
skupščina lahko dela, potrebno pa je, da
se z ene in druge strani povedo pogoji,
kajti vse, kar se je dosedaj delalo, je bilo
končno vendarle samo taktika. Glavno je,
da edinstvo države obstoja, če pa bodo
skupaj dve ali tri ali štiri velike oblasti,
je to za edinstvo države popolnoma vse-
eno. Vedno je treba imeti pred očmi, da
država ne more obstojati niti en trenutek
brez ustave, temveč je treba na temelju
te obstoječe ustave zahtevati spremembo.
Zato je potrebno, da povedo stranke svo-
je programe in pogoje. Kontinuiteta se v
državnem položaju mora vedno obdržati.
V politiki je treba imeti potrpljenje. Raču-
nati z volitvami in misliti na razne stvari,
me spominja na nemškega cesarja Vilje-
ma, ki je zavzemal jako visoko in čvrsto
mesto ter bil obkrožen z uglednimi voja-
škimi in civilnimi svetovalci, pa je ven-
dar izgubil vojno. On gotovo ne bi bil na-
pravil usodepolnega koraka, če bi bil ve-
del, da bo izgubil vojno.

POROČILO**VERIFIKACIJSKEGA ODBORA.**

Belgrad, 3. aprila. (Izv.) Danes po-
poldne ob 4 se je sestel verifikacijski od-
bor in opozicija je podpisala poročilo. Po-
ročilo obsega 8 strani in se deli v 3 dele.
Prvi del govori o mandatih, ki so bili so-
glasno verifikirani, drugi del o mandatih,

ki so bili sprejeti z večino glasov 11 proti
10 in se tolači, zakaj jih je odbor veri-
ficiral. Tretji del konstatira, da je Nastas
Petrović izjavil, da bo podpisal poročilo
opozicije in da bo svoje stališče utemelje-
val. Prvi je podpisal poročilo opozicije Pe-
trović. V poročilu je razloženo mišljenje,
ki ga je zastopala opozicija v odboru.

PROGLAS ZEMLJORADNIKOV.

Belgrad, 3. aprila. (Izv.) Zemljoradniški klub je izdal proglas, v katerem najostreje obsoja vladno politiko in njegove številne slučaje korupcije in podkupovanja raznih poslancev.

MINISTRSTVO BREZ MINISTROVANJA.

Belgrad, 3. aprila. (Izv.) V ministrstvu za socialno politiko vlada ex-lex stanje. Novoimenovani minister Uzunović še vedno ne prihaja v ministrstvo, bivši minister dr. Peleš se pa sploh ni več pojavil v ministrstvu.

IZ H. P. S.

Zagreb, 3. aprila. (Izv.) Danes zjutraj sta se vrnila v Zagreb predsednik in podpredsednik Hrvatske pučke stranke Stjepan Barić in dr. Janko Šimrak, ki sta imela v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini večje število dobro uspešnih shodov in sestankov, na katerih so bile izvršene vse predpriprave za bodoče volitve. Jutri odpotujeta oba v Belgrad, da se informirata o političnem položaju. V kratkem se bo v Zagrebu vršil kongres stranke.

DRUŠTVO NARODOV — RUSIJA IN NEMČIJA.

London, 3. aprila. (Izv.) »New York Herald« poroča, da sta Rusija in Nemčija sklenili pogodbo, po kateri Nemčija, tudi če bi bila vabljen, ne bo vstopila v Društvo narodov, dokler ne bodo dovoljevali pogoji za sprejem v Društvo narodov pristopa tudi Rusiji.

POINCARÉJEVE IZJAVE.

Pariz, 3. aprila. (Izv.) Na današnji seji zbornice je Poincaré ponovno izjavil, da

Politične vesti.

+ Perfidnost vsled zadrege. Frazerstvo kupljenega časopisja smo tako ugnali, da na naša izvajanja ne more več stvarno odgovarjati. Ker pa to časopisje hoče in mora služiti režimu korupcije in nasilja, si izmišlja politične probleme, ki dejansko ne obstoje, da bi prikrilo svojo klavirsko defenzivo in odvrnilo pozornost javnosti od sramotne vloge, ki jo igrajo naši demokrati v današnji politični borbi. Tako se je »Slov. Narod« z dne 4. t. m. v svojem uvodniku »Krivda dr. Korošca in SLS« poleg izvajanj, namenjenih za politične otroke, povzpeli do perfidne trditve: »SLS je zakrivila naš koroški poraz. K tej črni strani v njeni zgodovini se vrsti druga črna stran z — Rapallom. Čim bolj se oddaljujemo od žalostnih dni koroškega plebiscita in rapalskega udarca, toliko jasnejše se oblikuje pred očmi slovenskega ljudstva krivda SLS«. Take zlobnosti, lažnivosti in neresnosti je sposobno samo še naše liberalno časopisje. Povsod drugod na svetu bi se celo revolverska žurnalistika sramovala takih grdih in protinarodnih metod. Čez pol leta bo ta žurnalistika po tej svoji metodi prtila odgovornost SLS tudi za rimsko pogodbo, ki so jo sklenili sedanji radikalni politični šefi tega »slovenskega« časopisja. Mi smo na vsa natančevanja nasprotnega časopisja glede koroškega plebiscita, ako so imela vsaj videz stvarnosti, odgovarjali popolnoma mirno in le toliko, kolikor se nam je zdelo za javnost v presojo vprašanja absolutno potrebno. Sami pa smo v tej stvari molčali, da bi bili lahko vsak čas tako udarili, da bi nasprotnike glava bolela. Nismo hoteli, da bi se tujci poleg nesreče, ki je zadela naš narod, istemu še rogali, češ Slovenci sami priznavajo, da so sami krivi, če niso dobili Koroške, ne pa nemške sleparije, ki so se godile, ne večina zastopnikov plebiscitne komisije, ki je bila na strani Avstrije itd. Mis-

Francozi ne bodo zapustili Poruhrja, dokler Nemčija ne plača.

Pariz, 3. aprila. (Izv.) Veliko pozornost je vzbujal na včerajšnji zborniški seji oni del Poincaréjevega govora, kjer je opozarjal na vedno bolj rastočo nacionalistično gibanje v Nemčiji.

NOV STANOVANJSKI ZAKON NA ČESKEM.

Praga, 3. aprila. (Izv.) Zbornici je predložen nov zakon o zaščiti stanovanjskih najemnikov. Po novem zakonu bo zaščita najemnikov znatno manjša kakor prej. Najemnina bo zvišana pri malih stanovanjih za 10, pri večjih za 20 odstotkov. Stanovanja z več kakor 5 sobami bodo prosta, izvemši v slučajih, da v takih stanovanjih stanujejo številne rodbe. Tudi premoženjska stopinja, po kateri so bili doslej premožnejši ljudje prisiljeni si graditi lastna poslopja, je znatno znižana.

NOVA KORUPCIJSKA AFERA NA ČESKEM.

Praga, 3. aprila. (Izv.) »Rude Pravo« objavlja novo afero s špiritom. Za časa plebiscita za Javorino so peljali češki industrialci nad deset milijonov litrov špirta na poljsko mejo popolnoma prosto vseh pristojbin, špirit pa so skrivaj odpeljali zopet na Češko in ga tam prodajali z dobičkom 20 čeških kron pri litru.

ŠKODA VSLED POVODNJ.

Košice, 3. aprila. (Izv.) Povodenj je napravila nad 8 milijonov čeških kron škode. 12 vasi je uničenih.

Amalfi, 3. aprila. (Izv.) Danes so se trgali novi zemeljski plazovi. Doslej znaša škoda 15 milijonov lir.

limo, da je izražalo naše stališče pravi in resnični patriotizem. Toda vsake potrpežljivosti mora biti enkrat konec! Če zloba nasprotnikov prekorači vsako mejo politične dostojnosti in resničnosti, smo primorani, da ji napravimo enkrat za vselej konec, toda potem korenito in brezobzirno na vse strani. Za bolečine udarcev, ki bodo neizogibni, pa se naj vsi, ki bodo prizadeti, zahvalijo izživajoči nesramnosti »Slov. Naroda«, ki ga pozivamo, da svoje gole trditve podpre z dokazi, s konkretnimi dejstvi, če jih ima. Potem pa bomo govorili mi, pa tudi iz oči v oči in z vso jasnostjo!

+ Maček se je lotil uskokov po pijanem triumfu prvih dni, ko so ob osnutju vlade mislili, da dobe takoj tudi mandat, da z žandarji in dinarji izvedejo nove volitve. Tega mandata pa ni in ni, oziroma vidi ga samo še »Jutro« in sicer že čisto nerazumno na daljnem horizontu, kakor da bi odhajal. Ker bi pa demokratski uskoki ta mandat vendarle pristržno radi imeli, kajti sicer se pogreznejo v svoj lastni nič, dokazujejo na vse kriplje, da bi ta mandat njim po vsej pravici pripadal, da si je korupcionistični blok v manjšini. Najprej zagovarjajo svoje brezmejno hrepenenje po volivnem mandatu s tem, da je opozicijski blok sklenil sporazum, po katerem »more primiti vladu samo, ako bi ta vlada dobila ovlaštenje, da razpusti narodno skupščino i prevede slobodne izbore«. To izdaja »Jutro« kot veliko skrivnost, dasi to že vsak človek danes ve. Saj so uskoki, ko so še bili v opozicijskem bloku, ta sporazum sami odobrili! Zdej jim pa naenkrat ni vseč, oziroma pravijo: Če bi smel opozicijski blok dobiti volivno vladu, zakaj bi je ne smeli dobiti sedaj mi, ko smo iz opozicije uskokili k Pašiću? To je lepa politična logika. Opozicijski blok ima pravico do vlade in sicer bodisi do poslovne bodisi do volivne, ker ima večino. Pašić—Pribečević pa nima po evropskih parlamentarnih pojmi danes pravice niti do poslovne vlade

niti, oziroma še veliko manj, do volivne vlade, ker stori manjšino in ker bi volitve vodil rad samo za to, da s terorjem popači ljudsko voljo. Opozicijski blok pa lahko izvede in tudi hoče izvesti slobodne volitve, ker je prvi blok poštenih in resnično demokratičnih elementov, drugi pa mu je pri svobodnih volitvah zagotovila velika večina naroda, dočim bi korupcijski blok pri svobodnih volitvah propadel, kakor je dolg in širok. Kar »Jutro« kvasi o terorju, ki da se je izvajal pri zadnjih volitvah na Hrvatskem in Slovenskem proti centralistom, je seveda neumna laž, saj je vodila volitve centralistična velosrbska Pašićeva vlada. Vohče piše »Jutro« silno neduhovito in neslano, ker ga hudo boli glava.

Beležke.

Moralni pojmi »Jutra«. Glasilo slovenskih samostojnih demokratov se zelo trudi, da izpere iz sebe madež izdajstva. Pravi, da »sporazum med dvema nacionalnima strankama ni izdajstvo«. Preje pa je »Jutro« cel mesec pisalo, da je radikalna stranka državi sovražna in škodljiva, da je izmeček naroda, zbor samih korupcionistov in da blagor naroda in države zahteva, da se za vsako ceno pomede z lica Jugoslavije! Pisalo je celo, da baš »Jutrovci« stoje na čelu opozicije proti Pašićevemu režimu in napadajo SLS, češ, da za hrbtno izdajstvo ljubimkuje z radikali! Danes so pa radikali naenkrat nacionalna stranka, izdajalci pa niso oni, ki so uskokili iz tabora opozicije, katero so odobrili in objubili podpirati ter celo voditi, ampak izdajalec je menda po »Jutrovih« pojmi — gospod Davidović, ker jim ni sledil k Pašiću. Takšni so moralni pojmi Žerjavove samostojne demokracije. In ti ljudje hočejo državo moralno sanirati!

»Slovenski narod« in »Samouprava«. V najnovejšem času opazimo, da se »Samouprava«, glavno glasilo radikalov, jako zanima za razmere v Sloveniji. Ne mine skoro dan, da ne bi v »Samoupravi« brali kakšnega članka o naših političnih razmerah. To bi bilo samo na sebi zelo pohvalno. Sumljivo pa je, da »Samouprava« ne priobčuje objektivno pisanih člankov, ampak večinoma take, ki bi ravno tako lahko izšli tudi v »Jutru« ali pa v »Narodu«. Ta okolnost nam daje povod za utemeljen sklep, da so pisani vsi »Samoupravini« članki v Ljubljani od ljudi, ki stoje zelo blizu »Narodu« in v tem sklepu potrjuje tudi dejstvo, da se »Narod« potem vedno sklicuje na članke v »Samoupravi«, »Samouprava« pa na »Narod«. To je stara, obrabljena metoda dunajskih diplomatov, ki so znali s pomočjo spretnih agentov spraviti kakšne članke ali beležke v tuje liste, potem so se pa nanje sklicevali kot na »sodbo in mnenje inozemstva«. Tako delata »Narod« in pa »Samouprava«. Čas bi pa že bil, da bi oba skupaj znašla kakšno novo metodo za farbanje ljudi.

Uslišana prošnja. Ni še teden dni, odkar je »Narod« vpil, da v Sloveniji vlada anarhija, da klerikalci lahko pišejo, kar se jim ljubi, in da je treba proti »takim elementom« močno državno avtoriteto (to je policijo). To srčno »Narodovo« željo je hlastno pograbila »Samouprava«, ki daje »Narodu« seveda popolnoma prav. — Tako je »Samouprava« srečno dosegla, kar je že zdavnaj želela: Našla je vendar ljudi med Slovenci, ki sami kličejo belgrajsko policijo na pomoč proti Slovincem!! Potem se pa mi še čudimo, če napiše angleški general Thompson o nas, da smo hinavci ali tako nekaj podobnega! Škoda, da spoštovani angleški general ni povedal, v katerih vrstah

med Slovenci je treba iskati ljudi, ki jih je on tako točno označil. Ali je gospoda okoli »Naroda« izgubila že res vsak čut sramu?

600 milijonov dinarjev ima vlada baje že pripravljenih za bodoče volitve. Tako poroča osješki »Hrvatski List«. — Če bodo slovenski in hrvatski volivci zavedni, vladi tudi desetkrat 600 milijonov ne bo nič pomagalo.

Dnevne novice.

— »Generalski škandal.« Pod tem naslovom poroča zagrebški »Hrvat« o prav zanimivih zakulisnih bojih, ki se vrše med pristaši raznih političnih struj med vojaštvom. Iz zgodovine je znano, da so višji oficirji igrali v Srbiji prav pogosto važne politične vloge, tako n. pr. pri umoru Obrenovičev. Iz poznejše dobe je znana organizacija »Črna roka«, o katerih ciljih še danes ne vemo nič točnega. Radikali so tej organizaciji nasproti ustanovili »Belo roko«, katere načelnik je baje komandant kraljeve garde. »Bela roka« je zelo monarhistična, kakor pravijo. V najnovejšem času pa se opaža neki novi pokret, tako zvana »Žuta roka«. »Žutoročki« so brezpogojni pristaši radikalov oziroma Pašića. V belgrajskih listih smo našli te dni vse polno namigavanj o teh »rokah«. Tako n. pr. smo našli, da je pisal general Okanović (»žutoroček«) v Zagreb polkovniku Gjukiću, kjer vprašuje, »kako bi se držala zagrebška garnizija, če bi se ena velika stranka (radikalna) obrnila proti kralju.« Za to pismo je vedel baje tudi general Tucakov in zvedel je tudi kralj. — Vse te stvari, bodisi da so resnične ali ne, mečejo čudno luč na razmere v oficirskem zboru. Za vojaško gospodo bi bilo najbolje, da se v politiko ne meša, ker slovenski in hrvatski in brzokone tudi srbski vojakji danes niso več »stoka jedna«, ki bi se dala zlorabljati za kakšne privatne afere.

— Ena država ali dve državi? Zagrebški listi poročajo, da je državna železnica prepovedala prevoz vžigalic iz »novih« krajev v Srbijo in v Makedonijo.

— Velika manifestacijska slavnost se bo vršila povodom 5. obletnice osvoboditve Mežiške doline dne 29. maja t. l. v Guštaju. Ob tej priliki se bo odkril padlemu junaku poročniku Malgaju spomenik, ki so mu ga iz hvaležnosti postavili hvaležni guštajski Slovenci s pomočjo nabranih prispevkov.

— Jugoslovenščina. Uradni list prinaša iz Službenih novih vsakih 15 dni v slovenskem jeziku »cenovnik«, po katerem se mora vršiti zavarovanje valute ob izvozu blaga. V tem ceniku navaja ceno za stavbni les v obliči a. h. Mi Slovenci smo dosedaj poznali samo krompir v oblicah, a novi slovenski »cenovnik« nam je prinesel tudi les v oblicah. Srbski izraz »oblice« pomeni slovensko samo »okroglice«, izraz ki ga pozna in razume trgovec; naše »oblice« so pa čisto nekaj drugega.

— Prosvetni oddelek za Slovenijo, ki je pred kratkim pozval vse prizadete, da zopet predložijo prijave za nagrade v zmislu razglasa v Uradnem listu št. 8 iz l. 1923, naj zdaj že vendar enkrat pozove tudi tiste veroučitelje, ki poučujejo na oddaljenih šolah, da prijavijo število potov in prehranjevalnih dni, kolikor se jih je že nabralo od začetka l. 1921., da se jim slednjič tudi iz tega razloga nakaže objubljen nagrada. — Res ni vseeno, poučevati verouk na šolah, kamor je samo nekaj korakov daleč, ali pa na šolah, ki so pol ure, celo uro in morda še več oddaljene.

— Razpis služb na srednjih šolah v Sloveniji. Prosvetni oddelek za Slovenijo objavlja v »Uradnem listu« dne 3. t. m. razpis za ravnateljski mesti na l. drž. gimnaziji v Ljubljani in na gimnaziji v Kranju ter velikega

Dr. W. M. Mac Govern.

Preoblečen v prepovedani Tibet.

(Dalje.)

Iz sredine veličanstvenega ospredja zidov in stolpov, svetlišče in samostanov se dviga kvišku znamenita šestnadstropna stavba, živordeče pobarvana. Rdeča palača. Najsvetejše, bivališče Dalai-lame samega. Pota je Buda, la je grič, Pota-la je Budov grič; ker je pa ves grič pokrit s palačami in stolpi in samostani in tako dalje, se imenuje vsa ta veličastna naprava, prestolnica živega Bude, tudi Potalá. Barv je toliko, da ti jemlje vid.

Spodaj okoli Potale se ovija venec dreves, naprej pa zelene livade in še naprej visoka planota, siva in rumena. Sedaj si pa predstavljajmo vse te različne barve: iz zelenja se dviga beli labirint palač, iz labirinta škrlat Dalai-lamove prestolnice, nad njo lesketajoče se zlate strehe in nad vso to krasoto temna modrina neba! Ni čudno, da se zdi ta prestolnica Tibetancu kakor podoba nebes, lepota, sreča, vzvišenost in božanstvo, vse skupaj. Posebno še, če se

spomni na svoje lastno borno in umazano bivališče.

In kaj skrivajo vse te palače? Pripovedujejo nam, da so nakopičeni v njih neizmerni zakladi leposlovja in umetnosti, znešeni sem v dolgih stoletjih iz vseh krajev prostranega budističnega sveta. Ne vidiš pa drugega kakor na kilometre dolge hodnike in dvorane, in včasih kakšno kapelico s podobo Budove, pred katero gorijo s sirovim maslom napolnjene svetiljke. Ste ne so umazane, spalnice lam gole in neprijazne. Opaziš tudi lepe slike in pozlačene grobove. Najsvetejše ti pa ostane skrito in nepoznano.

Lhaza samo, oddaljena od Potale nekako dva kilometra, je polna ozkih ulic in nizkih ilovnatih hiš, čez kojih ravne strehe se dviga tu in tam kakšno pozlačeno svetlišče. Eno od teh se imenuje Jo-kang, »najkrasnejše svetlišče Budovega češčenja«. V njem je najlepši kip budistične cerkve, zlati Buda, po mnenju budistov najlepši kip vseh dežel vesoljstva, napravljen sam od sebe, in Buda mu je bil sam za vzor. Ni čudno, da je budistom ta kip še svetlejši kakor v tolikih rodovih se ponavljajoče učlovenje Budove na Potali, Dalai-lama. Kip je dal Lhazi ime, Lhaza se pravi sedež božji. Dočim nam kaže veličastveno zunanost, je v Jo-kangu lepota nakopičena le v no-

tranjosti; zunanost tega najodličnejšega budističnega svetlišča je revna in neznatna. Jo-kanga od zunaj sploh ne vidiš, razen vhoda na vzhodni strani; okoli in okoli se tišči njegovega nizkega zidovja umazana in zanemarjena poslopja, v katerih so nastanjeni uradi tibetske vlade. V sredi nad temi hišami vidiš pet zlatih streh svetlišča.

Kakor v veliko mošejo v Mekki, tako je tudi v Jo-kang dosedaj pogledal le malo kateri, ki ni bil budist. Šele tedaj, ko si je leta 1904. izsilila Younghusbandova ekspedicijska vojska v Lhazo, so se morali lame vdati sili in so morali odpreti težka vrata svetlišča ter dovoliti, da so obsovaženi Angličani oskrunili svete prostore Budove s svojo navzočnostjo. Od tedaj naprej šele vemo, kaj vse je v tem na zunaj tako bornem poslopju, kakšno bogastvo. Kipi, svetiljke in darilnice iz čistega zlata, biseri, smaragdi in drugi zlahtni kamni v izredni velikosti itd. Na zadnjem treh velikih dvorišč, ki so obdana od galerij in stebrov, se dviga v kapelici brez oken Budov kip, zlat velikan, skrit za več vrstami zlatih svetilk, napolnjenih s sirovim maslom, migljajočih in kadečih se. Ko so vdrli sovražniki v deželo nekega indijskega kralja, je poslal ta Budov kip kitajskemu cesarju. Iz Kitajske je prišel v sedmem stoletju v Lhazo in od takrat naprej je v Lhazi, predmet prav ta-

kega češčenja v budističnem svetu, kakor je Džagarnat pri Hinduji ali pa Črni kamen v Mekki. Buda sedi na prestolu, pod baldahinom, ki ga nosijo srebrni zmaji in ki je posejan z dragimi kamni; vrat in prsi ima okrašene z verižicami, na glavi ima pa krono neprecenljive vrednosti. Srednje pero krone krasi največji in obenem najčistejši turkiz, najdragocenejši, kar so jih dobili dosedaj; osemnajst centimetrov je dolg in devet centimetrov je širok!

Ob zadnji steni svetlišča stoje velikan-ski stražniki iz kamna, ki jih v polmrazu komaj razločiš; ravno taki so kakor otrpli kipi v temnih skalnatih svetliščih starega Egipta, tajinstveni, pokriti s prahom in s sajam. Zlati kip Budov žari v slabi luči kadečih se svetilk kakor kakšna prikazen, brez sence. Poteze nimajo tistega običajnega izraza smehljajočega se vdajanja v ničnost, kakor ga sicer opazimo na Budovih podobah azijskega kontinenta. Buda v Lhazi je bolj oseben in bolj človeški.

Tudi na drugih dvoriščih vidiš Budove kipe, bolj ali manj dragocene, vidiš darilnice, sajaste svetiljke, stenske slike, temne kapele. In zmeraj na novo nosijo verniki nova darila, da okrasijo to najsvetejše svetlišče budističnega sveta.

(Konec sledi.)

številu učnih mest na srednjih šolah in učiteljskih šolah širom Slovenije.

— Premije za šolske vrtove. Ljubljanski »Uradni list« dne 3. t. m. objavlja razpis velikega župana o premijah za vzorno obdelane šolske vrtove v ljubljanski oblasti. Pogoji so razvidni iz razpisa.

— Zagrebška univerza zopet odprta. Na zagrebški univerzi, ki so jo bili radi spopadov med demokrati in ostalimi dijaštvom začasno zatvorili, so se dne 2. aprila zopet začela predavanja.

— Kje je krivda, da se pokojnina, oziroma akontacija tako dolgo ne nakaže? Kakor se iz zanesljivega vira poroča, reši pošto ministristvo vsako tako prošnjo v 24 urah ter jo pošlje finančnemu ministristvu. Predsednik Zveze poštinskih organizacij je posredoval pri g. ministru, da izposluje, da se bodo take prošnje v finančnem ministristvu in pri glavni kontroli hitro rešile, ker upokojenci vendar ne morejo živeti od samega zraka.

— Prevedba in razvrstitev starejših poštinskih uradnikov. Pri poštinem ravnateljstvu so uvrstili v I. kategorijo nekaj kontrolorjev, ki so bili prevedeni v to zvanje po uredbi o reorganizaciji ministristva in ptt. stroke, medtem ko pridejo starejši in zaslužni kontrolorji, kateri niso bili prevedeni za kontrolorje pri poštinem ravnateljstvu, v II. kategorijo. Pri vseh drugih resorih se uvrste uradniki VII. čin. razreda z letno plačo 4500 Din v I. položajno skupino II. kategorije, a pri pošti ne pride v celi Sloveniji niti eden v I. skupino II. kategorije, dasi so kontrolorji, ki imajo letnih 5000 Din plače. Opravičeno se zahteva, da se vsi, kateri imajo letno 4500 Din plače in več, ki odgovarja VII. čin. razredu, uvrste v I. skupino II. kategorije.

— Svoje vrste »pastirsko pismo«. Kam zabredejo verske ločine, ki se odcepijo od matere-cerkve in izgube kompasa, nam živo predstavlja velikončno pastirsko pismo, ki ga je pravkar izdal škofijski upravitelj »starokatoliške cerkve v Avstriji« — Adalbert Schindler. Ta čudna višjepastirska poslanica vernikom starokatoliške cerkve so poteguje za ločitev cerkve od države, za sežiganje mrličev, za razporoko, za odpravo verskega pouka v šolah in za ločitev šole od cerkve. Nujnejših potreb ta čudna »cerkve« ne pozna. Če hoče biti dosledna, mora odrediti opravičenost obstoja tudi sama sebi in se raziti.

— Kongres bančnih uradnikov. Dne 20. in 21. aprila se vrši v Zagrebu kongres Saveza bančnih uradnikov in nameščencev, ki so ga udeležili poleg centralnega odbora in kontrole tudi člani odborov in delegati podružnic.

— Ven z njim! Zadnji čas hodi po deželi neko človeče in ponuja ljudem sv. pismo biblične družbe v Kleinmeijerjevi izdaji. To je čisto navadna protestantska propaganda in pozivamo naše poštene ljudi po deželi, da pokažejo vsiljivcu z njegovim potvorjenim sv. pismom vrata.

— Slepac. Krojač Julij Rajmar iz Metlike je bil pred poldrugim letom v Predgradu pri Črnomlju otvoril svojo delavnico. Hitro se je seznanil z ljudmi in to izrazil v svoj prid. Od približno 20 oseb si je izposodil deloma v gotovini deloma v blagu do 80.000 K. V zadnjem času so mu postala tla prevroča ter je brez slovesa izginil — baje v Avstrijo.

— Narasčanje Donave in Tise. Donava zadnje dni hitro narasča. V svojem srednjem teku je že prestopila bregove. V Novem Sadu je narasla za nad 1 in pol metra ter še vedno narasča. Najvišji val, ki je sedaj približno pri Budimpešti, dospe v Novi Sad še le v par dneh. Še hitreje narasča Tisa, ki je ponekod že prestopila bregove. V Banatu stojita vasi Čoka in Vrbanc popolnoma pod vodo in letina v tem kraju je skoro uničena. — Tudi Ohridsko jezero je prestopilo bregove in poplavlilo okolico ponekod do 2 km daleč od bregov.

— Pobegnil je iz sodnih zaporov v Belgradu 26 letni Ivan Golem, katerega so prepeljali v Belgrad, ker je na sumu, da je ponarejal in razpečaval 10 dinarske bankovce.

— Obupan morilec. V Beli cerkvi v Banatu je bil umorjen pred dvema letoma večkratni milijonar Andrija Boborini. Morilec je pobegnil in vse preiskave so ostale do danes brezuspešne. Sedaj pa se je javil morilec sam. Pisal je priporočeno pismo iz Romunije, v katerem prizna roparski umor, pravi pa, da z oropanim denarjem ni imel sreče in se je odločil, da izvrši samomor. Piše se Franghini, kaj pa se po poklicu, ni povedal.

— Razne nesreče. V komunalnemu Plevčak in drug v Dobovcu je prehitro eksplodiral strel in je pri tem kamenje odletelo na delavca Polonika Jerneja ter ga težko poškodovalo po obrazu in očeh. Potočnik si je pri tem pretreščal tudi možgane. Prepeljali so ga v bolnico v Mariboru. — Pri napeljavi električnega toka v Debreu pri Laškem je delavcu Trobovcu Fr. padel zaboj na levo nogo in mu jo zlomil. — Pri stavbeniku Exner Rudolftu v Celju si je vajenec Ribezel Ivan pri padcu zlomil desno nogo in se težko poškodoval na glavi. Oddan je bil v bolnico. — V trgovini Antona Kobi v Podpeči je prodajalka Mravljice Ivana pri padcu zlomila levo nogo. Oddana je bila v bolnico. — Pri gradnji železnice v Prekmurju si je delavec Sanecov Sergej zlomil desno roko. Oddan je bil v bolnico v Murski Soboti. — Na parni žagi Antona Kobi v Borovnici, v tavnari stolov si je stolar Repar Anton pri stroju zmečkal obe roki. Oddan je bil v bolnico.

— V pivovarni v Laškem je konjarju Ivanu Hrastnik konj zlomil levo nogo. Oddali so ga v bolnico.

— Razne tatvine. V Ljubnem je bilo vlomljeno v trgovino Kmetijskega društva. Tatovi so odnesli čez 200 m raznega blaga kot klot, ševijota, cefirja in plavega blaga za obleko. O vlomilcih nimajo še nobenega sledu. — Na Studencu pri Ljubljani je bilo vlomljeno v stanovanje posestnice Marije Gutnik. Tatovi so ukradli lonec svinjske masti, 4 pare raznih čevljev, srebrno žepno uro z verižico, več moške obleke in perila in pa 3 m blaga za srajce, tako, da znaša skupna škoda okrog 6000 dinarjev. — V Kamnici je bilo ukradeno Filipu Jeričku kolo, znanke »Waffenrad« št. 195.622, vredno 1200 Din. — Na Homcu je bilo vlomljeno v železniško čuvajnico. Tat je ukradel kanto petroleja, peronsko svetiljko in en valjček, v skupni vrednosti 250 Din.

Primorske novice.

p Velikostni slovenski volivni shodi. Minolo nedeljo je med mnogimi drugimi našimi kraji vstala tudi Idrija, da sprejme v svojo sredo svoje politične bojovnike in pokaže svoj voljo do narodnega življenja. Na volivni shod, ki je bil sklican v veliki Didčevi dvorani, je prišlo nad 1200 ljudi. Kot govornika sta nastopila kandidat dr. Bitežnik in urednik Janko Kralj, ki sta v obširnih, lepih govorih pojasnila volivcem, za kaj gre predvsem ob teh volitvah. Oba sta žela viharo odobravanje. Nato se je oglasil za besedo vitez Peternelli, ki je rekel, da hoče na demagoške besede obeh predgovornikov naliti jesiha. Podtikal je dr. Bitežniku, da je ščeval proti davkom in da je govoril o samih pravicah. »Vi pa — je nadaljeval izdajica — imate tudi dolžnosti do države. Slovenska šola? Hm, kakšno šolo pa hočete? Ali mogoče tako, kakor ste jo imeli v Avstriji? Take šole vam mi nikoli ne priznamo. Od države ste popolnoma odvisni. Zato ji izkažite s svojimi glasovi zaupanje, drugače boste vse izgubili.« Dr. Bitežnik je v svojem odgovoru Peternelliju trdo prijel zaradi zavijanja in podtikanja, nakar se je Peternelli odrezal: »Jaz sploh smatram vse govornike g. Bitežnika in Kralja za protidržavno izzivanje. Dokler boste sanjali o neki posebni slovenski narodnosti, dokler se ne boste zliili z italijanskim narodom v eno telo, boste proti državi.« Izdajico je še enkrat krepko zavrnil Janko Kralj, nakar se je shod ob najboljšem razpoloženju volivcev zaključil. — V Spodnji Idriji je govoril na voliv. shodu urednik Janko Kralj; udeležencev je bilo nad 600. — Sijajen je bil ljudski tabor v Cerknem, na katerem je bilo nad tisoč volivcev. Govoril je kandidat dr. Bitežnik, ki je že itak dobro razpoložene zborovalce še bolj navdušil. Za njim je začel Peternelli točiti svoj jezik: da so slovenski voditelji demagogi, da hujskajo proti državi itd. Navzoči fašisti, ki so se bili pripeljali iz Idrije, so odpadniku navdušeno ploskali. Ko je pa hotel odgovoriti dr. Bitežnik, so fašisti dvignili velik krik in začeli groziti s palicami. Svetnik Vidmar je nato shod zaključil. Ne verjamemo, da bi Peternelli in Bandelli fašistovski stvari med Slovenci pomagala na konja. — Manjši volivni shodi so se vršili še na Vrhu sv. Mihaela, v Opatjemeslu in v Rubijah.

g Železniška nesreča. Na openskem kolodvoru je 1. t. m. vsled premajhne pazljivosti osebja osem popolnoma natovorjenih vagonov začelo drčati proti Nabrežini. Ker ondi prga strmo pada, so vagoni drveli z vedno večjo brzino. Na srečo so dogodek še pravočasno zaznali, tako da so mogli telefonično opozoriti nabrežinsko postajo. Tu so vozove spejlali na slep tir, kjer so se popolnoma razbili. Človeških žrtev ni bilo, a gmotna škoda je ogromna.

p Umrl je v Poreču dr. Anton Pogatschnig, ki je igral v bivši istrski deželni upravi važno vlogo. Bil je rojen Slovenec, a po duhu Italijan.

Štajerske novice.

š Celje. Shod SLS za celjsko okolico se vrši v nedeljo, dne 6. aprila ob pol 8. zjutraj v vrtni dvorani hotela »Beli vol«. Na shodu govori dr. Ogrizek in drugi. Somišljeniki, pridite vsi na shod!

š Duhovniška vest. V Turnišče v Prekmurju je bil prestavljen g. Anton Rantaša, dosedaj kaplan v Selnici ob Dravi.

š Akademija jugoslovansko-čehoslovanske lige. Dne 12. aprila se vrši v Mariboru akademija jugoslovansko-čehoslovanske lige. Na sporedu so poleg glasbenih točk, katere izvajajo vojaška godba, razna predavanja. Akademije so udeležili tudi ljubljanski konzul čel. republike g. dr. Otokar Beneš.

š Poprava celjskega mostu. Kapucinski most čez Savinjo v Celju, ki je bil že tako pokvarjen, da je ogrožal promet, je zopet popravljen. Prvotno so bili stroški popravila preračunana na 190.000 Din, prekoračili so pa proračun za skoro 80 procentov. Stroške bodo nosili država, okrajni zastop, celjska občina in okoliške občine.

š Zverinski slohin v Trbovljah. Dne 31. marca po noči je zabodel v Trbovljah rudar

Ivan Borovinka tovariša Ivana Čanžeka, ko je spal v svojem stanovanju. Zločinca so prijeli, vzrok dejanja pa še ni izdal.

š Samomor pod lokomotivo. Dne 1. aprila se je vrgele na mariborskem kolodvoru pod kolesa lokomotive neki Emerik Bloš, ki je prišel v Maribor iz Temešvara. Nameraval se je izseliti v Avstrijo, ker pa so mu na meji delali ovire radi polnega lista ter je ostal v Mariboru brez vseh sredstev, si je najbrž iz obupa končal življenje.

š Peskušen samomor. V neki mariborski gostilni se je Marijana M. do dobra nasrkala močne kapljice ter se začela pripraviti z možem. Iz prepira se je razvil pretep in končna posledica vsega je bilo, da je razjarjena žena zbežala proti Dravi in skočila v vodo. Mož, ki je prišel za njo, jo je potegnil iz vode.

š Smrtina nesreča. Strmšek Franc, delavec, poročen, star 42 let, iz Radomerčana pri Ljutomeru, je bil zaplen pri podjetniku Lederhasu Alojziju v Ljutomeru in je v rovu kopal zemljo za železniški nasip. Med delom se mu je odtrgala plast zemlje in ga zasula. Bil je na mestu mrtve. Na lice mesta poklicani zdravnik dr. Herič je mogel ugotoviti le smrt. Zapustil je ženo, očeta in sestro.

š Mila obsodba. Dne 1. aprila se je zagovarjal pred mariborskim kazenskim senatom Matija Haložan, ki je 27. januarja na veselici v Kamnici težko ranil s strelji iz samokresa štiri osebe. Obsojen je bil samo na 18 mesecev ječe.

Gospodarstvo.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 323—325 Din, ječmen 335 Din, oves 256 Din, koruza 235—247.50 Din, pšenična moka št. 0 505 Din, št. 6 320—325 Din. Tendence slaba.

g Tedenski sejem v Zagrebu. Zagrebški živilski sejem, ki se je vršil v sredo, je bil slab. Goved je bilo prignanih malo, kupcev zanje ni bilo in cene so ostale napram prejšnjemu tednu nespremenjene. Plačalo se je za domače prvorazredne vole 14—14.75 dinarjev, domače prvorazredne krave 12—13.50 dinarjev. Za prvorazredne bosanske vole se je plačalo 13—13.50 Din za kg žive teže. Telet kakor svinj se je prignalo malo. Cene za teleta so se sukale od 15—16.50 Din za kg žive teže, za svinje (debele) 23.50—24 Din, mršave pa 20.50—22.50 Din. Na konjskem sejmu je bila velika stagnacija. Izvoz je popolnoma nehla, ker so glavni kupci iz tujine šli na Mažarsko. Cene so bile sledeče: težki konji 11 do 15 tisoč dinarjev komad, lahki konji (boljši) 10—11.000 Din, slabši 4500—5000 Din), žrebeta do 1 leta 4000—5500 Din, do treh let 14.000—15.000 Din. Dovož sene je bil zaradi slabega vremena manjši kot navadno. Plačalo se je za meterski stot 75—125 Din, za slamo 75—112 Din.

g Vpisi v trgovinski register. Vpisale so se nastopne firme: Kolenz & Kusijan, lesna trgovina v Brežicah; Podbreznik-Tevž, lesna trgovina v Gornjem gradu; Krabica & Comp., družba z o. z. (modne kravate) v Ljubljani; Benčina in drug. kartonažna tovarna, Maribor; Tovarna usnja Franc Woschnagg & sinovi, tovarna usnja d. d. v Šoštanju.

g Izbris. Izbrisa se je nastopna firma: Bothe, Korafija in Planinc, trgovina z mešanim blagom v Celju.

g Občni zbori. Zadruga gospodarska banka, d. d. v Ljubljani, 23. aprila; Tovarna zaves »Stora«, d. d. v Št. Vidu nad Ljubljano, 25. aprila.

g Zopetna otvoritev tovarnega prometa na Buchs in St. Margarethen. S 1. aprilom so odpale prometne omejitve za tovarne transporte v Buchs, St. Margarethen, St. Gallen in tranzitnem prometu preko teh postaj v Švico in naprej. — Potemtakem je prost tudi promet z lesom za kurjavo v Buchs in St. Margarethen, tako loco kakor tranzit in reekspedicija preko teh postaj.

g Angleško finančno gospodarstvo. Pred dvema dnevoma so objavili računski zaključek za finančno leto od 1. aprila 1923 do 31. marca 1924. Obracun (ne proračun) izkazuje 48 milijonov funtov prebitka. Ker tega prebitka ne smejo porabiti za bodoče leto, bodo s to vsoto odplačali lep del državnega dolga. Prebitki angleškega državnega gospodarstva so znašali zadnja štiri leta skupno 426 milijonov funtov. Za ta znesek so znižali Angleži svoj državni dolg in to znižanje jim je omogočilo konverzijo petprocentnih zadolžnic v štiri in pol procentne, kar pomenja za državno blagajno zopet velik dobiček.

g Nov dvig francoskega franka? Pred nekaj tedni so si bili izbrali mednarodni spekulant francoski frank kot svojo žrtev. Pod silnim pritiskom mednarodne spekulacije je francoski frank jel rapidno padati. Za padec franka so bili merodajni tudi politični vzroki. Ko so pa največji upniki Francije, Amerikanci in Angleži, uvideli veliko nevarnost, ki preti tudi njihovu denarju, če bi se posrečilo frank popolnoma zlikati, so prisostili Francozom z znatnimi sredstvi na pomoč. Francoski frank se je z ameriško pomočjo naglo popravi in razni spekulantje, zlasti dunajski in budimpeštanski, so utrpeli milijardne izgube. Sedaj pa napovedujejo iz Pariza nov dvig franka. Pravijo, da ne bodo mirovali prej, dokler ne bo doseglo 60 frankov vrednost angleškega funta in 12 frankov vrednost 1 dolara. Kdor je torej franke kupil poceni in jih

tudi lahko plačal, ta utegne sedaj lepo »zaslužiti«.

g Ureditev poljske valute. Na zadnji seji finančnega odbora je finančni minister Grab-ski obširno poročal o finančnem položaju Poljske. Med drugimi je povedal, da smatra vlada svojo velikopotezno akcijo za popravo poljske valute za končano. Zaloga tujih deviz je dosegla vrednost 18 milijonov 900 tisoč dolarjev, vrednost vseh izdanih bankovcev pa znaša 300 milijonov zlatih frankov. Po izplačilu uradniških plač za mesec april je ostalo v državnih blagajni še 37 bilijonov poljskih mark. 1. maja pa bodo izdali poljske »zloty«, ki bodo polnovredno plačilno sredstvo.

BORZA.

Zagreb, 3. aprila. Devize: Italija 3.56—3.59, London 348.50—351.50, New York 80.30—81.30, Pariz 4.73—4.79, Praga 2.40—2.43, Dunaj —11 do —12, Curih 14.18—14.25. — Promet slab, malo robe.

Curih, 3. aprila. Devize: Pešta 0.0070—0.0080, Berlin 1.24—1.25, Italija 25.20—25.25, London 24.61 do 24.62, New York 572—572.50, Pariz 33.70 do 33.80, Praga 17—17.08, Dunaj 0.0080—0.0081, Bukarešt 2.92—2.97½, Solija 4.10—4.15, Beograd 7.05—7.12½.

Ljubljanske novice.

Ij Seja kluba občinskih svetnikov SLS se nocoj ne vrši, ampak v ponedeljek zvečer ob osmih.

Ij Pogreb Franciške Petkovškove. — Jerančič še vedno taji. Včeraj popoldne ob 2 se je vršil ob nepričakovano številni udeležbi ljubljanskega občinstva pogreb Jerančičeve žrtve blagajničarke Franciške Petkovškove. Krsto so naložili pred Sv. Kristofom na pogrebni voz in jo okrasili s krasnimi vencji, pevci »Primorja« pa so zapeli deklci v slovo krasno žalostinko »Vigred«. — Pogreb je šel nato za glavnim kolodvorom k Sv. Križu. — Alojzij Jerančič, o katerem se je mnogo govorilo po mestu, da je že priznal, še vedno ne da nobenega pojasnila in odločno taji, da bi on umoril Petkovškovo.

Ij Umrl je včeraj popoldne g. Venčeslav Steiner v visoki starosti 85 let. Pokojni se je udeležil vojne proti Italiji leta 1859 in 1866. Pogreb bo v soboto popoldne ob 4. iz hiše žalosti Kladezna ulica 18. Naj v miru počival!

Ij Živinski in konjski sejm v Ljubljani. Ker je izbruhnila v Ljubljani slinavka in parkljevka in sicer v enem dvorcu tik sejmšišča, je prepovedal mestni magistrat živinski in konjski sejm, ki bi se imel vršiti preteklo sredo, dne 2. aprila. Kakor je pričakovati, se bo dala bolezen najbrže lokalizirati in kar najhitreje zatreti, da bi se mogli vršiti prihodnji sejm, to je tretjo in prvo sredo vsakega meseca. Če se bo vršil prihodnji sejm že dne 16. aprila, to je drugo sredo v mesecu, bo javnost pravočasno obveščena.

Ij Oddaja barake na ljubljanskem gradu. Mestni magistrat razpisuje za dobo enega leta vzkupdajo mestne lesene barake v glavnem drevedrovo poleg grajskega poslopja, kjer se je običajno izvrševala obrt za prodajo raznih okrepčevalnih živil in pijač. Reflektanti se vabijo, da vložijo tozadevne kolekovane prošnje z navedbo ponudene najemnine najkasneje do 10. aprila 1924 pri mestnem gospodarskem uradu. Na pozneje vložene prošnje se ne bo oziralo.

Ij Umrl je v Ljubljani: Ana Kaiser, uradnica, 82 let. — Helena Vavpotič, žena užitninskega paznika, 61 let. — Vladimir Hojs, sin železniškega uradnika, 21 mesecev. — Terzija Budna, poljska dinarica, 49 let.

Ij Izgubila se je v mestu 26 letna Ivanka Uršičeva, doma iz Martinjaka pri Cerknicah. Dekle je slaboumno in jo je oče pripeljal v Ljubljano. Oblečena je v črno ponošeno suknjo z belo ruto na glavi in ima seboj črn dežnik. Kdor kaj ve o njej, naj sporoči Jožefu Uršiču v Martinjaku št. 4, p. Cerknica.

Ij Policijske ovadbe. Včeraj je bilo vloženih na policiji 12 raznih ovadb in sicer: 2 radi tatvine, 1 radi napada, 2 radi kaljenja nočnega mira, 2 radi prestopka cestno policijskega reda, in po ena radi prekoračenja policijske ure, radi zglaševalnih predpisov, radi nedostojnega vedenja, javnega nasilja in lahke telesne poškodbe.

Ij Razne tatvine. Hlapcu Ivanu Hanovec pri Erbežniku na Viču je ukradel dober prijatelj iz hleva jopič, vreden 250 Din. — Iz zaprte kleti v novozgrajeni mestni hiši za Bežigradom je bilo ukradenih 28 desk, 30 kg oljnate zelene in 20 kg bele barve in skupni vrednosti 2000 Din. — Na Grubarjevem nabrežju je poskusil nekdo vlomiti v barako Marije Stelbajve. Bil pa je prepoden ali pa je imel preslabo orodje, napravil pa je na vratih okrog 50 Din škodo. — V vozu cestne železnice je bil ukraden zasedbnici Karolini Petkovškovi črn polsvilov ženski dežnik vreden 200 Din. — Na Cankarjevem nabrežju je bil ukraden iz ročnega vozička Pavli Snojevi iz Črnuče črn dežnik in pisan plet v vrednosti 300 Din.

Cerkveni vestnik.

c Verski govori za moške bodo v cerkvi sv. Jožefa od nedelje 6. aprila do svetne nedelje ob pol 8. zvečer. Začetek v nedeljo, dne 6. aprila ob pol 8. zvečer. Govoril bo g. vseuč. profesor dr. Rožman. Samo za moše in mladence.

Druga nevarna tatinska družba aretirana.

Prišel je na policijo neki ljubljanski zlatar in je javil, da pride k njemu tisti dan neki možakar, ki bo prinesel na prodaj več zlatnine, ki se mu zdi, da je ukradena. In res je prišel k njemu brezposelni zobotehnik 38 letni Ivan Sitar.

Razložil je po mizi polno raznih dragocenosti in pričela sta se pogajati za te dragocene predmete. V najbolj živahnem razpoloženju podjetnega prodajalca, pa jih je iznenadil policijski detektiv, ki je napravil konec glihanju s tem, da je dragocenosti zaplenil, prodajalca Ivana Sitarja pa aretiral. Nadaljna preiskava je razkrinjala njegovo nevarno družbo.

Aretacija.

Policija, ki je Sitarja že precej dobro poznala od različnih sumljivih afer, je imela pri tem srečno roko in je še isto uro aretirala tri njegove tovariše in sicer njegovega 24 letnega brata Lovra Sitarja, 27 letnega Riharda Kerna, ki je po poklicu dimnikar, izvrševal pa je že razne druge posle, ker je bilo ometanje dimnikov za elegantnega kavalirja le preumazan posel, in pa 26 letnega brezposelnega trgovskega potnika Ivana Rebola. To družbo je policija sicer imela že delj časa na sumu, toda prefriganci so bili jako previdni in zviti in jim je bilo težko priti do živga. Včasih so se s stražnikov naravnost norčevali in so nagajali tudi na ta način, da so govorili prav na glas, kadar so šli mimo kakega znanega stražnika: »Zdej gremo pa krast!« No in končno pa so se kljub svoji premetenosti enkrat le ujeli.

Tatinska zakladnica.

Takoj po aretaciji je izvršila policija pri Kernaevih strogo hišno preiskavo, ki je imela sijajen uspeh. V drvarnici so našli v nekom koritu zakopano različno zlatnino in dragocenosti velike vrednosti. Med tem blagom so našli tudi razne cerkvene paramente, kar kaže, da se je bavila družba tudi s cerkvenimi tatvinami. Našli so tudi pri Sitarjevih tovariših več zastavnih listkov, med temi tudi zastavni listek od srebrnega jedilnega orodja, ki je bilo ukradeno lansko leto v Unionu, kar znači, da je ta družba bila aktivna že naj-

manj od začetka lanskega leta, in da mora imeti na vesti več tatvin in vlovov. Poleg korita z zlatnino so našli v drvarnici v votli leseni dvojni steni tudi dve vojaški puški. Zakaj so imeli ti dve puški tako skrbno in varno skriti, se še ne ve. Tudi so se našli predmeti, ki so bili ukradeni v gostilni pri Lovšinu v Gradišču.

Posebno izurjen je bil v podstrešnih tatvinah dimnikar Kerna, ki je kot tak dober plezalec in je imel priliko, da si je lahko natančno ogledal podstrešja in sploh celo hišo. Kerna je tudi že znan podstrešni vlomilec in je bil že enkrat radi podstrešnih vlovov kaznovan na 5 mesečno ječo, kar ga pa seveda ni spametovalo. Ko se je Kerna ženil, je hotel biti za poroko seveda elegantno oblečen. Ker pa je obleka draga, si je pomagal podjetni ženini tako, da je ukradel odvetniku dr. Kokalju elegantno še skoraj novo črno obleko, katero je dal preurediti v poročno obleko. Ze takrat so sumili, da je šel ženini v Kokaljevi obleki k poroki. Ker pa se mu ni moglo dokazati, je moral dr. Kokalj molče gledati srečnega ženina v njegovi obleki.

Vesela družba.

ki je tako po ceni in dobro živela, je posebno v zadnjem času pogosto veseljačila po raznih ljubljanskih restavracijah, slaščičarnah in kavarnah in je seveda posečala pridno tudi bar in se je v družbi veselih in podjetnih prijateljev prav izborno zabavala in se iz drugih norčevala. Družbo so dobro poznali in so jo seveda povsod kot dobrim človecem tudi izborno postregli.

Preiskava se še nadaljuje in policija upa, da bo kljub tajeju razkrila še več zločinov te elegantne, kavalirske vlomilske družbe. Kolikor se je do sedaj ugotovilo, ta družba ni bila v zvezi z ono veliko družbo vlomilcev in tatov, ki jo je razkrila policija pred dobrim tednom in ki je izvršila tudi nebroj predrznih tatvin in vlovov.

Naznanila.

Predavanje o Smetani. V ponedeljek, dne 7. t. m. popoldne ob 5. uri predava o življenju in delu Bedriha Smetane dvorni svetnik dr. Josip Mantuani v pevski dvorani Glasbene Matice. Začetek točno ob 5. uri. Ravateljstvo pozivlja vse gojence konservatorija in glasbene šole Glasbene Matice, da se tega predavanja udeležijo. Vabljeni

je pa tudi drugo občinstvo, ki se hoče izprno poučiti o delu in življenju velikega glasbenika.

Predavanje v društvu »Soča« v Ljubljani. V soboto 5. aprila 1924 predava v salonu pri »Levu« ravnatelj meščanske šole, sedaj v Ribnici g. Ante Mervi o temi: »Primorec doma in v sedanjosti« — Jugoslaviji. (Kulturno-socialna slika njegovega življenja in delovanja od izbruha svetovne vojne do danes). Začetek ob pol 9 zvečer. Vstop vsem prost.

Predavanje v »Pravniku«. V petek, dne 4. aprila t. l. bo predaval na sestanku društva »Pravnik« g. primarij dr. Fran Göstl: »Dva zločina primera vsled halucinacij«. (Z demonstracijo.) Predavanje je točno ob pol petih popoldne v pravosodni palači št. 79 (I. nadstropje). Po tem predavanju se bo nadaljevala diskusija o predmetu zadnjega predavanja: »Problem kazenskopravne zaštite telesnega ploda«. Govoril bo dr. I. Breclj. Gg. člani vabljeni, gostje dobrodošli!

Aeroklub. Danes, petek 4. t. m. se vrši ob 8 zvečer pri »Novem svetu«, Prešernova soba, odborva seja, ter se prosi vse odbornike sigurne udeležbe.

Prosveta.

pr Slovenski pevci, člani raznih pevskih društev širom Slovenije, pridejo v nedeljo, dne 6. aprila v Ljubljano na svoje zborovanje, popoldne ob 3. pa nam prirede pevski koncert, na katerem nastopi okrog 600 pevcev, članov raznih 14 društev. Za ta koncert vlada v našem mestu veliko zanimanje in je povpraševanje po vstopnicah, ki se dobivajo v Matični knjigarni, prav živo. Občinstvo opozarjamo, da se bodo prodajale vstopnice v Matični knjigarni od 9—12 dopoldne in od 2 popoldne pri koncertni blagajni v Unionu. Ravnotam se dobi tiskani program koncerta.

pr Mladino opozarjamo na X. muzikalno predavanje, ki se vrši v nedeljo, dne 6. aprila ob 11 dopoldne in sicer pod naslovom »godalni komorni kvartet«. Kvartet »Miranov« — Zepič iz Zagreba izvaja po en Haydnov in en Glazunov godalni kvartet. Uvodno besedo pa ima skladatelj Emil Adamič. Sporedi, kakor običajno.

pr V ponedeljek, dne 7. aprila se vrši III. koncert jugoslovanske komorne glasbe, na katerem se izvajata jugoslovanska komorna kvarteta, deli komponista Dobronića in Lhotke ter Debussyjev godalni kvartet.

Darovi.

Gospodična Albina Malavašič, učiteljica na Vrhniki je izročila odboru za Cankarjev spomenik na Vrhniki vsoto Din 635.— kot čisti dohodek pod njeno režijo se vrše predstave »Bankrot«. Odbor izreka tej najprijateljski delavki za spomenik kakor tudi vsem ostalim igralcem najsrčnejše zahvale.

Mesto venca na krsto nadzornika juž. žel. g. Viktorja Adamiča so darovali gg. Avsenik, Battestin in Cvek za westfalske Slovence 300 Din.

NI POTREBNO, da Vas muči revmatizem in trganje v križu, ker »Reumatis« odstranjuje bolečine v najkrajšem času. Glavna zaloga za Ljubljano in okolico je lekarna Leustek.

Izpred sodišča.

Razne sodbe. V zavodu sv. Marte je ukradla neka služkinja več perila in obleke. Obtoženka je tatvino zanikala in ker je glavna priča gluha, ni mogla izjaviti, da je ukradla. Glavna zaloga za Ljubljano in okolico je lekarna Leustek. — Pred Kregarjevo gostilno v Štepanji vasi je vpil Viktor Habič iz Bizovika »Auf, Štepanci!« In prišlo je res do pretepa, pri katerem sta obtožena Grum in Mekinc Habiča pošteno pretepla in se jima je le z največjo težavo zmuzal. Ker pa sta obtožena ugotavljala, da je bil fant pijan in silno siten, ter je zmerjal tudi druge ljudi, je sodnik v svrhu natančnejše ugotovitve tudi ta dva spustil še za nekaj časa domov. — Štefan Gruden je pustil na cesti konje brez nadzorstva. Fant se je zagovarjal, da je šel po opravkih in je prosil, da ga ne zapro, ker še ni bil nikdar kaznovan. Po daljšem obravnavanju se je sodnik zadovoljil z globo 45 Din in stroški.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometrična višina 736 mm.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Relativna vlaga v C	Nabo, vetrovi	Padavine v mm
2. 4. 21 h	728.5	7.7	0.5	dež	—
3. 4. 7 h	729.7	7.4	0.4	oblač.	13.6
3. 4. 4 h	730.0	10.4	0.7	dež j. z.	—

Izurjena stenografinja

(slov.-nem.) in strojepiska želi premeniti službo. Cenj. ponudbe pod »PRAKSA« na upravo »Slovenca«. 1886

Sobarico

pošteno in pobožno, ki zna nekoliko šivati ter ročna dela, išče m. k mali rodbini. Nastop in plača po dogovoru. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Slovenski premožovnik«. 1882

Samostojen obratovodja

absolvent rudarske šole se išče za premožovnik v Sloveniji. Plača po dogovoru. Stanovanje, kurjava in luč prosta. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Slovenski premožovnik«. 1882

KNJIGOVODJA

z trgovsko-ekspozitno, bančno in tovarniško prakso, več ital., franc. in angl., želi premeniti mesto iz družinskih razlogov le v Ljubljani. — Ponudbe pod »Perlekt 30« na upravo lista. 1792

Za tovarno papirja in lepenke

pri Domžalah ISCEM strojevodje in pomočnike za papirni stroj in strokovne delavce za lepenko in papir. — Ponudbe na: J. BONAC SIN, Ljubljana. 1901

250.000 Din

POSODILA

ISCE industr. podjetje proti prvostopnemu jamstvu. Obresti po dogovoru. Pismene ponudbe pod: »Industrija« na Aloma Company, Ljublj.

Napredaj so RAČJA JAJCA velike rase za valenje. — Naslov v upravi pod št. 1881

Pozor, gostilničarji!

Prodajam po zelo nizki ceni več steklenic od četrt litra do 5 litrov, kozarce, vrčke za pivo, jedilno orodje, krožnike, namizne prte, stole in vinsko sesalke z 10 m cevi. Naslov pove uprava št. 1879.

Črne dežne plašče s kapuco po Din 600.— naprej, in pelerine, posebno primerne za preč. dubovščino, priporočila konfekcijska in modna trgovina

FRAN LUKIC

Pred škofijo 19.

Klavir

dobro ohranjen, napredaj. — Naslov prodajalca se izve v upravi lista pod št. 1878.

Najceneje

DRVA

trda in mehka, žagana in cepljena, večje in male množine, od 25 kg dalje dostavlja na dom.

Naročila sprejema:

H. PETRIČ, Gosposvet-ska cesta 16/L. — Tel. 343.

Opremo za ŽAGO:

3 polnojarmeniki, lokomobila Lanz mod. 1921—100 KS z vsemi pritliklinami, ZELIM ZAMENITI za rezani ali stavbeni LES franko Postojna (tudi parobrod fob. Gruž ali Metković). — Ponudbe na upravnstvo »Slovenca« pod št. 1772.

Vabilo na XV. sejo uprav. odbora

»Hranilnice kmečkih občin v Ljubljani«, ki se vrši dne 23. aprila 1924 ob 3. pop. v sejni dvorani »Združne gospod. banke« v Ljubljani, Miklošičeva cesta, I. nadstr.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika XIV. seje upravnega odbora.
2. Poročilo ravnateljstva o poslovanju v XIII. uprav. letu.
3. Poročilo gospodov pregledovalnega oddelka.
4. Odobritev računskega zaključka za upravno leto 1923.
5. Slučajnosti.

JANEZ DEBELJAK l. r., t. č. predsednik upravnega odbora.

Inserirajte v »Slovenca«!

Radi opustitve gostilniške obrti ceno prodajam gostilniški IGRALNI AVTOMAT.

Več pri gostilniku Jože ZE-LEZNIK v Iški vasi, pošta Ig - Studenec. 1883

Naznanilo preselitve!

Družba »ZORA« v Ljubljani

obvešča svoje p. n. odjemalce,

da se je preselila s 1. apr. t. l.

iz dosedanjih pisarniških prostorov na Dunajski cesti št. 33 (pri Balkanu) v nove lokale na KRALJA PETRA TRG št. 2 (pritličje), naspr. sodnije, kjer sprejema celodnevno naročila. Skladišče se nahaja na Martinovi cesti 32, med Kolinsko tovarno in tovarno za klej, kamor naj izvolijo p. n. odjemalci pošiljati svoje vozničke po blago ali pa vračati prazno posodo. — Cenj. odjemalcem se najtopleje priporočamo za nadaljno naklonjenost in podelitev naročil z zagotovilom najsolidnejše postrežbe.

Telefon št. 534.

Telefon št. 534.

Damski slamniki

zadnjih novosti v veliki izbi.

Preoblikovanje. Prebarvanje. Sparterijske oblike

po najnižjih cenah, na debelo in drobno. Tovarna slamnikov Bratje Oberwalder, Domžale (vulgo Povž)

1000 revmatičnih in bolnih na protinu

ki so bili po mojem popolno neškodljivem naravnem zdravljenju s nastropeno plinčo oproščeni bolečin, me je pooblastilo, da objavim njihova me zahvalna in prijazna pisma.

Ne iščite novih sredstev, marveč napravite tudi vi popolno brezplačno poskus s mojim zdravljenjem, ki je odpravilo že tisoče. Pišite mi dopisnice in takoj vam pošljem mnogo poverjenih poročil o odpravljenju popolnoma zastonj in brez postopne.

Naslov: AUGUST MARZKE Berlin-Wilmersdorf, Bruchseilerstr. 5 Abt. 571

Indian Motocycles

NOVI MODELI 1924 — ZNIŽANE CENE!

»SCOUT« 5/7 H. P. Din 27500.—

»CHIEF« 9/13 H. P. Din 35.200.—

Cene na podlagi današnjih kurzov in tarif.

TAKOJŠNA DOBAVA IZ LASTNE ZALOGE.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

AMERICAN MOTORS LTD

Telefon interurb. 477. — LJUBLJANA — Dunajska cesta 12.

GRAMOFON, avtomatičen, dobro ohranjen, in 31 plošč prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1888.

GOSPODIČNA, ki izbornu kuha, je izurjena v gospodinjstvu ter oskrbovanju vrta in perutnine, išče samostojnega mesta na deželi. — Pisma pod: »Poštana št. 1898« na upravo lista.

DAMA se najhitreje moderno in okusno počee z uporabo

lasnega obročka Vedno velika izbira vpletik (kit). Priporočam so za vsa lasna dela kakor tudi za barvanje sivih las z »L'Oréal Hene«, tudi v modn. barvah.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 32.

Prodajo se

4 stavbene parcele

v skupni izmeri 3256 m². Prodaja se posamezno ali pa skupno. Poizve se pri lastniku ANTON KRAMARJU ali pri g. JOŽE SEIDL-NU, Ljubljana 7, Celovška c. 2.

MERAKL

barve, črnica, lake, kit, emalje, čopiče in zamaženo čisti firnež najboljšje kakovosti nudi

Medič-Zankl družba z o. z.

Maribor Ljubljana Novi Sad podružnica centrala skladišče

Tovarne Ljubljana — Medvode.

Županstvo občine Planina pri Ra-keku javlja tužno vest, da je v nedeljo, dne 30. marca t. l. ob 11. ponoči umrl, previden s sv. zakramenti za umirajoč, dolgoletni, delavni in vestni občinski svetovalec, gospod

Ivan Klemenc

posestnik v Jakovici št. 9.

Pogreb bo v sredo, dne 2. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne na farno pokopališče v Planini. Marljivemu tovarišu blag spomin.

Planina, dne 31. marca 1924.

Župan: ZIHERL.